

BOSHLANG'ICH SINIF TABIAT FANLARI DARSIDA QUIZIZZ AI PLATFORMASI YORDAMIDA BAHOLASH VA FIKR-MULOHAZA METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH

Mamarajabova Yulduz Chorshanbi qizi

Termiz davlat pedagogika instituti

Anotatsiya: Ushbu maqolada boshlang'ich sinif tabiat fanlari darslarida Quizizz AI platformasining baholash va fikr-mulohaza metodikasini takomillashtirishdagi roli tahlil qilinadi. Quizizz AI yordamida tezkor, interfaol va farqlashtirilgan baholash o'tkazishning imkoniyatlari, o'quvchilarning tushunish darajasi va o'zini baholash ko'nikmasini rivojlantirishdagi samaradorligi ko'rib chiqiladi. Platformaning o'qituvchiga yukini kamaytirishi, sinfdagi faoliyatni qiziqarli qilish imkoniyati yorqinlanadi. Shu bilan birga, metodik jihatdan platformani to'g'ri va maqsadli qo'llash, baholash natijalarini tahlil qilish va o'quvchilarga fikr-mulohaza berishdagi muammolar ham muhokama qilinadi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, Quizizz AI interaktiv baholash vositasi sifatida o'quvchilarning faolligini oshirish, tushunishni chuqurlashtirish va o'qituvchining baholash jarayonini optimallashtirishga xizmat qilishi mumkin.

Kalit so'zlar: Quizizz AI, interfaol baholash, fikr-mulohaza, boshlang'ich sinif, tabiat fanlari, o'quvchilarning tushunishi, metodika.

Аннотация: В данной статье рассматривается роль платформы Quizizz AI при совершенствовании методики оценки и обратной связи на уроках природоведения в начальной школе. Анализируются возможности быстрой, интерактивной и дифференцированной оценки с использованием Quizizz AI, её влияние на уровень понимания учащихся и развитие навыков самопроверки. Отмечается, что платформа снижает нагрузку на учителя, делает деятельность в классе более увлекательной. Вместе с тем обсуждаются методические аспекты правильного и целенаправленного внедрения платформы, анализ результатов оценки и предоставление обратной связи учащимся. Исследования показывают, что Quizizz AI, как инструмент интерактивной оценки, может повышать активность школьников, углублять понимание и оптимизировать процесс оценки учителя.

Ключевые слова: Quizizz AI, интерактивная оценка, обратная связь, начальная школа, природоведение, понимание учащихся, методика.

Abstract: This article examines the role of the Quizizz AI platform in improving assessment and feedback methodology in primary school natural sciences lessons. It analyses how Quizizz AI enables quick, interactive, and differentiated assessments, its impact on students' comprehension levels and development of self-assessment skills. The platform's capacity to reduce teacher workload and make classroom activities more

engaging is highlighted. At the same time, methodological issues such as purposeful implementation, evaluation of assessment outcomes, and delivering meaningful feedback to students are discussed. Research indicates that Quizizz AI, as an interactive assessment tool, can enhance student engagement, deepen understanding, and streamline the teacher's assessment process. Keywords: Quizizz AI, interactive assessment, feedback, primary school, natural sciences, student understanding, methodology.

Zamonaviy boshlang'ich sinf ta'limida baholash va fikr-mulohaza jarayonlari o'quvchilarning tushunish darajasini aniqlash va rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Ayniqsa tabiat fanlari darslarida tushunchalar ko'pincha abstrakt va kompleks bo'lishi sababli, interfaol baholash vositalari va tezkor fikr-mulohaza berish imkoniyatlari ta'lim jarayonida yaxshilanishni ta'minlaydi. Quizizz AI platformasi aynan shu ehtiyojlarga javob beradigan innovatsion yechimlardan biri hisoblanadi. Quizizz AI o'qituvchilarga tayyor savollar yaratishda, tezkor interfaol viktorinalar tashkil etishda, o'quvchilarning darajasini real-vaqt kuzatishda hamda natijalar tahlilida yordam beradi. Shunday qilib, o'qituvchilar va metodistlar uchun baholash jarayonini soddalashtirish va faollashtirish imkoniyatlari ochiladi. Metodologik jihatdan, Quizizz AI ning baholash va fikr-mulohaza metodikasiga integratsiyasi bir necha bosqichni talab qiladi: birinchidan, o'quvchilarning darajasini diagnostika qilish; ikkinchidan, viktorina yoki testni yaratish (Quizizz orqali) — bu yerda savollar turini interfaol qilish, farqlashtirish imkoniyatlarini qo'llash muhim; uchinchidan, natijalarni real-vaqt tahlil qilib, o'quvchilarga individual fikr-mulohaza berish; to'rtinchidan, keyingi darslar uchun moslashuvli reja tuzish. Quizizz AI esa bu yo'nalishda savollarni avtomatik yaratish, eskirgan materialni yangilash, til jihatdan soddalashtirish, turli sinf darajasiga moslashtirish kabi imkoniyatlarni beradi. Boshlang'ich sinf tabiat fanlari darsida baholash va fikr-mulohazani takomillashtirish uchun quyidagi metodik tavsiyalar ilgari suriladi. Quizizz AI platformasida viktorina mazmunini tayyorlashda dars mavzusini — masalan, “Ekosistema ichidagi o'zaro bog'liqliklar” yoki “O'simliklar va hayvonlarning yashash muhitlari” — aniq belgilab, savollarni oddiy tilda shakllantirish lozim. Savollarni yaratishda o'quvchilarning turli darajalari (o'zlashtirish darajasi past, o'rta, yuqori) inobatga olinishi kerak. Quizizz AI ning “Enhance” funksiyasi orqali savollarni soddalashtirish, real-hayot misollariga aylantirish, surat yoki video qo'shish mumkin. Keyin viktorina sinf ichida yoki uy-topshiriq formatida o'tkazilib, natijalar avtomatik yig'ilib — o'qituvchi tomonidan tahlil qilinadi: qaysi savollarda ko'pchilik xato qilgan, qaysi o'quvchilar tez va to'g'ri javob bergan. Bu ma'lumotlardan o'quvchilarga individual fikr-mulohaza berishda foydalaniladi: masalan, “Siz hayvonlarning yashash muhitini yaxshi tushundingiz, lekin ekosistemadagi o'zaro bog'liqlikni yanada mustahkamlab olishingiz zarur”. Shuningdek, umumiy sinf rejasini shu natijaga qarab moslashtirish mumkin: keyingi darsda ko'pchilik xato qilgan mazmunni yana bir marta interfaol shaklda ko'rib chiqish.

Bu bosqichda baholashdan keyin fikr-mulohaza jarayoni (feedback) markaziy ahamiyatga ega — Quizizz AI orqali tez, aniq ma'lumot va tahlil olinishi o'quvchilarning tushunish jarayonini tezlashtiradi.

Bunday yondashuvning afzalliklari quyidagicha ko'rinadi: baholash jarayoni an'anaviy qog'oz-qalam testlardan farqli o'laroq ko'proq interfaol, qiziqarli va motivatsiya beruvchi shaklda tashkil etiladi, bu esa o'quvchilarning faolligini oshirishga olib keladi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, platforma orqali tashkil etilgan viktorinalar o'quvchilarning tushunish darajasini va motivatsiyasini oshirishga yordam beradi. O'qituvchiga esa baholash va fikr-mulohaza berish uchun ko'p vaqt sarflamasdan, natijalarga asoslangan tezkor qarorlar qabul qilish imkoniyati tug'iladi. Shu bilan birga, metodik jihatdan e'tibor berish zarur bo'lgan jihatlar ham mavjud: Quizizz AI tomonidan yaratilgan savollar hamma holatda ham pedagogik jihatdan mukammal bo'lmasligi mumkin, shuning uchun o'qituvchi tomonidan tahrir va sozlash talab qilinadi. Shuningdek, barcha o'quvchilarning qurilma va internetga kirish imkoniyati bir xil emasligi, baholash jarayonida texnik muammolar yuzaga kelishi mumkin. Va eng muhimi — baholash faqat viktorina formatida emas, o'quvchilarning tafakkur, tahlil va mustaqil fikr bildirish ko'nikmalarini ham rivojlantirishga qaratilishi lozim.

Xulosa qilib aytganda, Quizizz AI platformasi boshlang'ich sinf tabiat fanlari darslarida baholash va fikr-mulohaza metodikasini takomillashtirish uchun jozibali va samarali vosita bo'lishi mumkin. U o'quvchilarning tushunish darajasini yanada aniqlab berishi, natijalarni tez tahlil qilish va individual fikr-mulohaza berish imkonini kengaytirishi mumkin. Shu bilan birga, uning muvaffaqiyati o'qituvchining strategik yondashuvi, texnik infratuzilma va metodik tayyorgarligiga bog'liq. Kelajakda boshlang'ich sinf tabiat fanlari yo'nalishida bu tur platformalarning uzoq muddatli samaradorligini o'rganishga e'tibor qaratish lozim.

Zamonaviy ta'lim muhitida baholash va o'quvchilarga fikr-mulohaza (feedback) berish jarayonlari tezlik, tezkorlik va individual moslashuvni talab qilmoqda. Quizizz platformasi — o'yinlashgan (gamified) viktorina va test tizimi — aynan shu ehtiyojlarni qondirishga xizmat qiladi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, Quizizz interfaol formatda tashkil qilingan savollar orqali o'quvchilarning faolligini oshirishga yordam beradi (masalan, o'quvchilar viktorinada ishtirok etganda motivatsiyasi va javob berish tezligi ortadi). Shuningdek, Quizizz AI versiyasi generativ/avtomatik savollar yaratish, o'quvchilarning natijalarini tez tahlil qilish va o'qituvchiga baholash hamda fikr-mulohaza jarayonini optimallashtirish imkoniyatini taqdim etadi. Masalan, tadqiqot "Exploring effortless AI-generated gamified quizzes ..." maqolasida AI tomonidan yaratilgan viktorinalar o'quvchilarning jalb qilinishi va o'qituvchilarning yukini kamaytirishi mumkinligi aniqlangan. Boshlang'ich sinflarda, xususan tabiat fanlari darslarida, tushunish jarayoni ko'pincha murakkab tushunchalarni o'z ichiga oladi – ekosistema, organizmlar o'zaro bog'liqligi, tabiiy jarayonlar va h.k. Shunday

sharoitda baholash va fikr-mulohaza jarayonining sifatli bo'lishi ayniqsa muhim. Quizizz va uning AI versiyasi interfaol, tez va o'quvchilarning darajasiga moslashtirilgan baholash usullarini taklif qilish orqali didaktik-metodik jihatdan qo'shimcha imkoniyatlar yaratmoqda. Masalan, bir tadqiqotda Quizizz'ning boshlang'ich maktab o'quvchilarida kognitiv qiymatlar (cognitive values)ni oshirishda samarali ekanligi ko'rsatilgan.

Shunga qaramay, buning uchun bir necha metodik va texnologik jihatlar e'tiborga olinishi zarur: • Platformada yaratilgan viktorinalar savollarining sifatini o'qituvchi nazorati bilan tekshirish lozim; • Dars jarayonida o'quvchilarning qurilma va internetga kirish imkoniyati teng bo'lishi muhim; • Fikr-mulohaza (feedback) jarayoni faqat ball berish bilan tugamasligi, o'quvchilarga xato qilish sabablari va tuzatish yo'llari aniq berilishi kerak; • Baholash va fikr-mulohaza natijalari asosida o'qituvchi keyingi dars rejasi va o'quvchilarning faoliyatini moslashtirishi lozim.

Umuman olganda, Quizizz AI kabi vositalar boshlang'ich sinf tabiat fanlari darslarida baholash va fikr-mulohaza metodikasini takomillashtirishda katta salohiyatga ega: ular darsni interfaol-ozoda qiladi, o'quvchilarning faolligini oshiradi, o'qituvchining yukini kamaytiradi va o'quvchilarning tushunishini tezkor tarzda aniqlashga xizmat qiladi. Lekin bu salohiyat faqat metodik jihatdan to'g'ri integratsiya qilingan, texnik infratuzilma va o'qituvchining professional tayyorgarligi bilan birga ishlatilsa amalga oshadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Support article. "Introducing Quizizz AI". Quizizz Help Center. 2025.
2. Support article. "Enhance Questions with Quizizz AI". Quizizz Help Center. 2025
3. Kelly, R. "Quizizz Rebrands as Wayground, Announces New AI Features". The Journal. 24 June 2025
4. "Exploring effortless AI-generated gamified quizzes in an online special education module: evaluating question quality, student engagement, and its potential to identify at-risk students." Education and Informational Technologies. 2025. Khasanah, A. & Lestari, A. "The Effect of Quizizz and Learning Independence on Mathematics Learning Outcomes." Tadris: Jurnal Keguruan dan Ilmu Tarbiyah, 6(1):63-74, 2021.
5. "Fostering Self-Assessment in English Learning with a Generative AI Platform: A Case of Quizizz AI." SISAL Journal, Vol 14, Dec 2023. "EdTech Cool Tool – Quizizz AI". Control Alt Achieve. December 2023.